

Autor: Marek Pernica. 405798

Studovaný obor: ZE2, OV2

Cvičení č. 1 – Rozvoj geografického myšlení

Zadání cvičení:

- Vyberte fotografii nebo letecký snímek určitého místa a pokuste se zformulovat otázky, které se budou tohoto místa týkat.
- V atlase, učebnici, v ostatních informačních zdrojích si na otázky najděte odpovědi.
- Pracujte vždy s citacemi, odkud jste informace načerpali.
- Pokud budete mít prostor ve výuce, vyzkoušejte s žáky – není povinné.

Otázky k fotografii:

1. Co na fotografii dominuje?
2. Jaký má dominantní prvek původ?
3. V rámci kterého pohoří ČR dominantní prvek nalezneme?
4. Jaký druh vegetace na fotografii převažuje?
5. Jakou plochu dominantní prvek zabírá?

Odpovědi na otázky (s citovanými zdroji):

1. Na fotografii dominuje karové ledovcové jezero s názvem Černé jezero.

Zdroj:

Zeměpis: putování naší vlastí – str. 50 – fotografie „Černé jezero na Šumavě“

Zeměpis 8 – str. 76 – fotografie „Černé jezero (Šumava)“

Citace:

BORECKÝ, Daniel, NOVÁK Svatopluk, CHALUPA Petr. *Zeměpis: putování naší vlastí: učebnice. 2. díl, Česká republika. 4. vyd.* Brno: Nová škola, 2013. Duhová řada. 84 s. ISBN 978-80-7289-518-2.

JEŘÁBEK, Milan. *Zeměpis 8: učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia. 1. vyd.* Plzeň: Fraus, 2006. 128 s. ISBN 80-7238-486-4.

2. Jezero vzniklo erozní činností pevninského ledovce v období starších čtvrtohor.

„Jezero vzniklo činností ledovce, který kdysi pokrýval část Šumavy“

Zdroj:

Zeměpis: putování naší vlastí – str. 50 – fotografie „Černé jezero na Šumavě“

Citace:

BORECKÝ, Daniel, NOVÁK Svatopluk, CHALUPA Petr. *Zeměpis: putování naší vlastí: učebnice. 2. díl, Česká republika. 4. vyd.* Brno: Nová škola, 2013. Duhová řada. 84 s. ISBN 978-80-7289-518-2.

„V ledových dobách se od severu rozšiřoval do střední Evropy pevninský ledovec, který zasáhl i severní výběžky naší republiky. V Krkonoších, na Šumavě a v Hrubém Jeseníku vznikaly menší horské ledovce.... Na území ČR je patrná činnost ledovce. Ledovcová jezera se nacházejí pouze na Šumavě.“

Zdroj:

Zeměpis 8 – str. 76 – text o působení ledovce u nás + shrnutí

Citace:

JEŘÁBEK, Milan. *Zeměpis 8: učebnice pro základní školy a víceletá gymnázia. 1. vyd.* Plzeň: Fraus, 2006. 128 s. ISBN 80-7238-486-4.

„V chladnějších obdobích starších čtvrtohor se na Šumavě vytvořilo několik horských ledovců. Jejich pozůstatkem jsou dnešní jezera, která leží v depresích vzniklých hloubkovou erozí ledovce – v ledovcových kotlích neboli karech.“

Zdroj:

Zeměpis naší vlasti – str. 55 – text v rámci kapitoly Pohraniční hvozdy

Citace:

KASTNER, Jiří, HOLEČEK, Milan, KRAJÍČE, Libor. *Zeměpis naší vlasti: učebnice zeměpisu pro základní školy a víceletá gymnázia : pro 8. nebo 9. ročník.* 3., upr. a rozš. vyd. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti, 2009. 104 s. ISBN 978-80-86034-85-0.

3. Černé jezero najdeme v rámci pohoří Šumava v Plzeňském kraji.

„V chladnějších obdobích starších čtvrtohor se na Šumavě vytvořilo několik horských ledovců. Jejich pozůstatkem jsou dnešní jezera, která leží v depresích vzniklých hloubkovou erozí ledovce – v ledovcových kotlích neboli karech.“

Zdroj:

Zeměpis naší vlasti – str. 55 – text v rámci kapitoly Pohraniční hvozdy

Citace:

KASTNER, Jiří, HOLEČEK, Milan, KRAJÍČE, Libor. *Zeměpis naší vlasti: učebnice zeměpisu pro základní školy a víceletá gymnázia : pro 8. nebo 9. ročník.* 3., upr. a rozš. vyd. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti, 2009. 104 s. ISBN 978-80-86034-85-0.

Zdroj:

Česká republika: školní atlas – str. 6 – České republika – fyzická mapa

Citace:

Česká republika: školní atlas pro základní školy a víceletá gymnázia [Měřítko různá]. [Měřítko různá]. 3. vyd. Praha: Kartografie Praha, 2013. 36 s. ISBN 978-80-7393-275-6.

4. V okolí Černého jezera převažují smrkové porosty – smrk ztepilý (smrkové horské lesy). Odtud směrem k Čertovu jezeru najdeme také mnoho bukových porostů – buk lesní.

„Hlavním předmětem ochrany jsou samozřejmě přirozená ledovcová jezera, hrazená čelními morénami. Součástí ochrany území jsou také lesní porosty horské smrčiny, zcela převažují smrkové porosty různorodého původu....Kromě smrku ztepilého rostou v rezervaci do nadmořské výšky 1 200 až 1 250 metrů také buky lesní, které místy dokonce převažují

(především v části karu Čertova jezera)... Vzhledem k tomu, že porosty národní přírodní rezervace Černé a Čertovo jezero jsou dnes téměř čistě smrkové, ponechat je v bezzásahovém režimu by znamenalo přemnožení kůrovců“

Zdroj:

Lesy ČR: 100 let ochrany Černého a Čertova jezera – článek eČasopis Lesu zdar

Citace:

LESY ČR: *100 let ochrany Černého a Čertova jezera* [online]. Hradec Králové. [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <http://www.lesy-cr.cz/o-nas/casopis-lesu-zdar/Stranky/100-let-ochrany-cerneho-a-certova-jezera.aspx>.

5. Černé jezero zabírá plochu 18,4-18,5 ha. Odhady se dle zdrojů liší. Jde však přesto v každém případě o největší jezero v ČR.

„Největší jezero: Černé, plocha 18,4 ha“

Zdroj:

Česká republika: školní atlas – str. 7 – České zeměpisné rekordy

Citace:

Česká republika: školní atlas pro základní školy a víceletá gymnázia [Měřítko různá]. [Měřítko různá]. 3. vyd. Praha: Kartografie Praha, 2013. 36 s. ISBN 978-80-7393-275-6.

„Největší z nich je *Černé jezero* (plocha 18,5 ha, hloubka 40 m), které je i zároveň největším jezerem v celé republice.“

Zdroj:

Zeměpis naší vlasti – str. 55 – text v rámci kapitoly Pohraniční hvozdy

Citace:

KASTNER, Jiří, HOLEČEK, Milan, KRAJÍČEK, Libor. *Zeměpis naší vlasti: učebnice zeměpisu pro základní školy a víceletá gymnázia : pro 8. nebo 9. ročník*. 3., upr. a rozš. vyd. Praha: Nakladatelství České geografické společnosti, 2009. 104 s. ISBN 978-80-86034-85-0.

„Největší a nejhlubší šumavské jezero má velmi mocnou vrstvu sedimentů – cca 15m, takže jeho původní hloubka byla kolem 55m.

nadmořská výška: 1008 m

plocha jezera: 18,4 ha

objem vody: 2,88 mil. m³

max. hloubka: 40 m
plocha povodí: 129 ha“

Zdroj:

NP Šumava: Neživá příroda – Ledovcová jezera

Citace:

NP ŠUMAVA: *Ledovcová jezera* [online]. Vimperk. [cit. 2016-05-10]. Dostupné z:
<http://www.npsumava.cz/cz/1507/sekce/ledovcova-jezera/>.